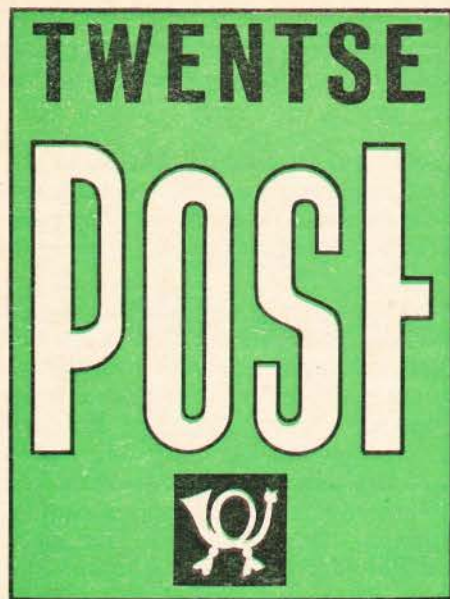

Dr. G. BERKHOFF:

TH-Twente zien in nationaal verband

Voldoende gelegenheid voor regionale accenten

Hoewel de technische hogeschool Twente als taakstelling heeft de wetenschappelijke opleiding tot ingenieur in nationaal verband, zal er zeker ook ruimte zijn aan het streekeigene aandacht te besteden. Iedere universiteit en hogeschool verzorgt een Studium Generale. De TH-Twente, die op het landgoed Drienerloo ook een studentenwoongelegenheid zal organiseren, zal bij het ontwerpen van programma's voor het Studium Generale ongedwongen gelegenheid hebben ook regionale accenten aan het woord te laten. Naast de technisch-wetenschappelijke vorming zal ook een brede vorming van de opgroeiende student tot academicus worden nagestreefd. Ik zal er gaarne aan meewerken, dat hierbij ook aan de eigenaard van de streek een passende plaats wordt ingeruimd. Aldus dr. G. Berkhoff, de aangewezen rector magnificus van Drienerloo, tegenover de „Twentse Post”.

Poort van Twente opengooien

Alle onderontwikkelde gebieden, die tot ontwikkeling komen, beginnen met de textiel-industrie en verschijnen met hun produkten op de wereldmarkt. Deze toenemende concurrentie brengt met zich mee, dat de Twentse textiel-industrie haar activiteiten niet mag gaan beperken tot een Euro-markt alleen, hetgeen een verkleining van het markt-areaal zou betekenen. De hele wereldmarkt is nodig. Katoen is een massa-produkt, waarvoor ruime markten essentieel zijn. Deze ontwikkeling - welke in de 2de industriële revolutie die wij nu meemaken in sterke mate wordt versneld - brengt met zich mee, dat Twente zijn poort wagenwijd moet opengooien voor industriële en commerciële vernieuwingen. Hiervoor is ook nodig een volwaardige ontplooiing op academisch niveau van de toekomstige Drienerloo-studenten en het verkrijgen van een ruime visie op allerlei waarden. Die waarden liggen niet alleen in Twente. Ik meen te mogen verwachten een Twentse meerderheid op Drienerloo. Terwille van de

Dr. G. Berkhoff werd in 1901 te Wijhe (Salland) geboren; zijn voorvaderen hebben in Vriezenveen gewoond. Na zijn H.B.S. in Deventer studeerde hij chemie te Leiden om vervolgens - na zijn promotie - te worden belast met het chemisch researchwerk van de Staatsmijnen in Limburg, waarvan hij - tot aan zijn recente benoeming tot rector magnificus van Drienerloo - ruim 30 jaar de leiding had.

openheid naar alle zijden hoop ik echter, dat een boel jongens uit deze streek gaan studeren buiten Twente en een boel jongens van buiten deze streek zich in Twente gaan bekwamen. (VOOR VERVOLG ZIE PAGINA 2, KOLOM 1)

TWENTELAND

MAANDBLAD VOOR TWENTE

HET LANDSCHAP - DE STRUCTUUR
DE NATUUR - DE MENSEN - HET
LEVEN - DE KULTUUR - DE VOLKS-
TAAL - DE GESCHIEDENIS - DE GE-
BRUIKEN - DE STREEKBELANGEN
DE ALGEMENE ONTWIKKELING

HFD. RED. G. J. H. VLOEDBELD

NR. 6 JUNI 1962 1^e JRG.

Inhoud van dit nummer

Technische hogeschool en regio Twente:	pag. 1, 2
TH-Twente in vogelvlucht:	pag. 2, 3
Twente van maand [tot maand:	pag. 5
Het Wierdense Veld:	pag. 7
Judo in Twente:	pag. 9
Bijdragen in de moederspraak:	pag. 11
Twentenaren en hun «hobby's»:	pag. 13

Redaktie en Administr. TWENTSE POST
Beekstr. 5¹ Hengelo (O.) Tel. 7987
Bank: De Twentsche Bank N.V. Hengelo
Postrekening: 820018 t.n.v. Twentse Post
Abonnements-prijs f 3.60 per jaargang
Losse nummers 35 cent per exemplaar

Advertentie-tarieven op aanvraag. Gehele of gedeeltelijke
overname van artikelen enz. zonder toestemming van de Uit-
geefster verboden. Alle publicaties blijven eigendom v.d. Uitg.

Cals: het gaat er om dat het oosten

Het prachtige landgoed Drienerloo tussen Hengelo en Enschede

Dr. G. Berkhoff:

Medewerking van allen

(Vervolg van pagina 1)

Ik stel me voor dat we ook ruimte ter beschikking zullen krijgen, waar we o.a. tijdelijke tentoonstellingen kunnen houden over archeologie, folklore en over andere aspecten van het Twentse land. Een persoonlijk engagement, een zich persoonlijk verbonden voelen door de student, vooral van de oudere-jaarsstudent, met de leefgemeenschap, het waarderen van de streek en het streekeigene is echter voor een belangrijk deel afhankelijk van een constructieve bijdrage van de Twentse studenten en van de Twentse bevolking zelf.

U kunt ons daarbij meehelpen. Wanneer de Twentenaren zich voor de TH en voor alle studenten op volkomen natuurlijke wijze open stellen, groeit er vanzelf een wederzijdse belangstelling, waarin het streekeigene de volle waardering zal vinden. De pers kan hier eveneens een belangrijke positieve bijdrage leveren. De medewerking van allen is hier onontbeerlijk.

Op 25 januari 1961 diende minister Cals een nota in bij de Staten Generaal, waarin hij Drienerloo de meest geschikte vestingsplaats achtte voor de derde TH.

„Voor onze hele provincie reden tot feest”, juichte de Commissaris der Koningin in Overijssel. „Er wacht een onvoorstelbare hoeveelheid werk” zei burgemeester Thomassen van Enschede.

Op dinsdagavond 11 juli 1961, om kwart voortien, verklaarde de Tweede Kamer zich zonder hoofdelijke stemming voor de keuze van Drienerloo. De Eerste Kamer deed hetzelfde op 21 november van dat jaar. De papieren van Twente bleken zo safe als die van de Nederlandse Bank.

Anderhalf miljoen van bedrijfsleven

Doordrongen van de noodzaak, dat in oost-nederland een hogeschool gevestigd wordt voor technische en andere, op industrie en samenleving gerichte, wetenschappen, heeft het Twentse bedrijfsleven er een bedrag van ruim anderhalf miljoen gulden voor op tafel gelegd. Het zag zijn streven gerechtvaardigd door 'n onder de bevolking van de streek aangevangen actie tot ondersteuning van de vestiging van 'n hogeschool in Twente.

Sinds enkele weken heerst er op het prachtige landgoed Drienerloo aan de rijksweg Hengelo-Enschede reeds een opmerkelijke activiteit. Zijn hier thans - naar ir. F. Lems te Enschede ons meedeelde - een twintigtal arbeiders werkzaam met het schonen van de aanwezige watergangen om de drainering van het terrein op gang te brengen en het rooien van de daarvoor in aanmerking komende bomen ten behoeve van de eerste openlegging, binnen een jaar zullen hier circa zeshonderd mensen werkzaam zijn aan de bouw van de technische hogeschool Twente, welke - zoals mr. J. M. L. Th. Cals destijds heeft aangekondigd - in september 1964 zijn poorten zal openen voor de eerste studenten. Een bedrag van ongeveer 45 miljoen gulden zal er tegen die tijd in het project verwerkt zijn.

Foto onder: „Eerst wonnen ik an de Hengelerstraat waar de textielschool is kommen te staon, op de aole boerderiej van Ledeboer”, vertelde de 57 jarige landbouwer J. Bos. Bosweg 50 in Drienerloo. „Now he'k anzegging kregen, da'k temet vanniejs verhuuzen mot, umdat de technische hogeschool hier kump te staon. En iej weet nich, wa'j wier kriegt, dat doo'j nich.” Behalve landbouwer Bos zullen ook de Wed. Scholten en boer Wissink Drienerloo moeten verlaten.

geopend wordt

In het Twentse milieu is nuttig effect van TH het grootst

Door de Stichting tot bevordering van het Technisch Hoger Onderwijs in de oostelijke en noordelijke provincies werden drie rapporten ge-

TH-TWENTE

in vogelvlucht

publiceerd. Het derde rapport, geschreven door drs. P. J. W. Kouwe, sociografisch adviseur van genoemde stichting, draagt als titel: „Waarom in Twente”. Het is een belangrijk geschrift, vooral door zijn vergelijkend materiaal, dat de voorstanders van een technische hogeschool in onze streek een klinkende verzameling argumenten opleverde.

In de inleiding van dit rapport wordt opgemerkt:

„WIL EEN TECHNISCHE HOGESCHOOL tot volledige ontplooiing geraken dan behoort deze te zijn omringd door wetenschappelijke instituten en gevestigd te zijn in een gebied van goed ontwikkelde en gevarieerde industrie. Voor de ontwikkeling van deze instituten bestaan in Twente ruime mogelijkheden. Vooraanstaande bedrijven in de electrotechnische-, de chemische-, de textiel- en de metaal-industrie vindt men aldaar. Elders in Overijssel of in aangrenzende gebieden is dit niet het geval. De ontwikkeling van het technisch hoger onderwijs heeft dus in Twente de beste kansen. Nationale argumenten pleiten voor snelle uitbreiding van ons technisch hoger onderwijs. Nergens kan men sneller bouwen dan op Drienerloo. De besturen der betrokken gemeenten, de stichting tot bevordering van het technisch hoger onderwijs in de oostelijke en noordelijke provincies en de burgerij, zijn tot dienstverlening bereid.

„Eerste steen” voor TH

Donderdag 22 februari van dit jaar legden studenten van de Vereniging van elektrotechnische studenten te Delft op Drienerloo de „eerste steen” in de vorm van een flinke veldkei. Naar men zei, in de hoop op „keien van ingenieurs”.

Campus verandert studenten-leven

De nieuwe hogeschool - het eerste instituut voor hoger onderwijs in ons land dat gebouwd zal worden volgens het zogenaamde „campus-systeem”: de studenten komen dicht bij elkaar in de directe nabijheid van de TH te wonen - biedt veel kans voor experimenten. Zij wordt los van een bestaande woonstructuur gebouwd. Studentenflats komen bij de hogeschoolgebouwen te staan.

Dr. G. Berkhoff, rector magnificus designatus van de nog te vestigen hogeschool in Twente, hield op 16 april 1962 tijdens het tweejaarlijkse congres van de Nederlandse Studentenraad in het conferentieoord Woudschouten te Zeist o.a. een beschouwing over 't campus-systeem.

Men rekent op 2000 studenten, die aan het „campusleven” zullen deelnemen, door te wonen in de directe omgeving van de technische hogeschool. Men denkt aan flats, in drie woonlagen, voor 36 studenten, van wie acht „een wooneenheid” zullen vormen. De studenten zelf zullen de regels van orde en onderling verkeer moeten gaan geven. Zijn gedachten gingen uit, zo zei dr. Berkhoff, naar een echt studentendorp met diverse leidinggevende functies zoals een burgemeester, wethouders enz. In de eerste instantie dient men te streven naar het creëren van een academische gemeenschap, aldus spreker.

Voor de maatschappelijke vorming van de student kan dit alles een waardevolle bijdrage leveren. Het studentenleven zal zich vrij moeten ontwikkelen. (zie verder pag. 5, kol. 1)

Het voormalige „lusthuusken” van de fam. Lasonder op Drienerloo, ook wel aangeduid als „de koepel”, blijft bestaan. Kwajongens brachten het gebouwtje onlangs schade toe; (zie detailfoto). Derhalve moest men besluiten, het park niet meer voor het publiek toegankelijk te stellen.

Ook de boerderij van de Wed. Scholten (zie foto op pag. 2, linksboven) blijft behouden en zal waarschijnlijk als oudheidkamer worden ingericht.

Vanaf het terras van „de koepel” heeft men een prachtig uitzicht op het landschap.

Motel Gleunige Tuffeln - JAN KOLSTE - Enschedesestraat 205, Hengelo (O.)

Coöp. Boerenleenbank
DELLEN

Alle Bankzaken
SPOORSTRAAT 9 - TEL. 05407-437

Boerenboend in Boorn

Vanaf 1896

De boeren van Hettum, Hassel, Zeedern
[en Boorn
Bint a 60 jaar naor 'n Boend hen egaon.
Ook dee van Buur'n, Gammelke en Aozel
Tot an de wiedlôchtigsten oet Saosel.
Worum z'oot Boorn 't voor én 'n kuunst-
[mest haalt?
Umdat eer 'n BOEND zo goed bevaalt!!

Coöp. Aan- en Verkoopver.
van de A.B.T.B.
DENEKAMP

Veevoerders - Kunstmest - Bestrijdings-
middelen - Land en Tuinbouw Art.

De speciaalzaak voor:

* KOFFERS
* LEDERWAREN
* GELMOK LEDERKLEDING
GROBBE - DENEKAMP
TEL. 456

Wiej helpt met an de
bleui en veuroetgang
van **MAARKEL**
met wiede umgeffing

- Coöp. Boerenleenbank en
- Coöp. Landbouwvereniging

Makelaarskantoor

ROTTINK N.V.

Deldenerstraat 36-38, Telefoon 3041, Hengelo (O.)
VASTE GOEDEREN ♦ ASSURANTIËN ♦ HYPOTHEKEN

Spaar mee bij de Boerenleenbank

Boerenleenbank
Oldenzaal

de spaarbank voor iedereen
3-3¹/₄ procent over al Uw
SPAARTEGOED
Telefoon 2580 — Giro 892439

Boerenleenbank

ROSSUM

verzorgt
alle
bankzaken

Telefoon: 05411/210

BOERENLEENBANK

Weerselo

Verzorgt al uw bankzaken. Hoogste spaarrente.

BOERENLEENBANK

Lattrop

Spaarbank — Alle Bankzaken

BOERENLEENBANK
DEURNINGEN

- Direct opvraagbaar spaargeld
- Deposito spaargeld

SPAREN | Boerenleenbank

Bij te
DE **Ootmarsum**

Boerenleenbank

Denekamp

de spaarbank
voor het platteland

BOERENLEENBANK

Saasveld

Hoogste spaarrente. Voordelige voorschot- en
credietleningen. Verzorgt al Uw Bankzaken.

BOERENLEENBANK

De Lutte - Overdinkel
VERZORGT ALLE BANKZAKEN
Tel. 05415-259 Tel. 05423-685

't Allerfijnste product

COÖP ZUIVELFABRIEK
EN MELKINRICHTING
„BORNE”

Voor Melk, Melkpoeder, Boter en Kaas

Coöp. Zuivelfabriek
„VOLHARDING”
DENEKAMP

BOERENLEENBANK

Wegdam

Voor alle bankzaken, Voorschotten,
Credieten en lopend rekeningverkeer.

Coöp. Aan- en Verkoopvereniging
NOTTER-ZUNA en RIJSSEN

Tel. 05480-2268 - Giro 837983
Het adres voor hooi en stroo

BOERENLEENBANK

Bornerbroek

- De SPAARBANK
- verder alle BANKZAKEN

ALMAN is 't hier met ees
vuur goo botter en goo kees
Coöperatieve Zuivelfabriek
Concordia Bornerbroek

Coöp. Boerenleenbank
„LOSSER”

Hoge rente voor al Uw ingelegde spaar-
gelden. Lage hyp.- en voorschot-rente

Hoogste rente over Uw spaartegoed

TH-TWENTE

(Vervolg van vorige tekstpagina)

Maar er zullen ruime sportactiviteiten zijn en sportaccommodaties.

Al zal dit alles verder moeten worden doordacht, men zal er naar moeten streven, de traditionele zuilen te vermijden en in oriënterende besprekingen met geestelijke leiders dit streven met begrip tegemoet treden, aldus dr. Berkhoff.

De studenten gaven te kennen, ook ten aanzien van de didactiek, de samenhang der wetenschappen, de propaedeuse en de selectie hun stem te willen laten horen.

Het structuurplan voor de THT

Op 4 april van dit jaar maakte dr. ir. H. A. Stheeman, voorzitter van de bouwcommissie, het structuurplan bekend, dat werd ontworpen door ir. S. J. van Embden en ir. J. van Tijen. Het plan was reeds door het curatorium van de THT aanvaard en had in principe ook het fiat van 't ministerie van O.K. & W. Het is aan de gemeente Enschede voorgelegd met het verzoek een bestemmingsplan vast te stellen. De hoofdpunten van het structuurplan zijn:

- * Drienerloo is te klein: twee stukken grond, een ten noorden en een ten zuiden van de Achterhorst, samen ongeveer 25 HA groot, zullen moeten worden onteigend en aan de 110 HA van Drienerloo moeten worden toegevoegd.
- * De bodemgesteldheid van Drienerloo valt tegen: er zal moeten worden geheide. Voorgesteld wordt op het westelijke, beste deel, de campus te vestigen en op het oostelijke deel de eigenlijke TH-gebouwen te doen verrijzen.
- * Eerst worden een centraal administratiegebouw en een grote, voor allerlei doeleinden geschikte hal gebouwd. Deze moeten in sept. '64 gereed zijn om de verwachte eerste 250 studenten te kunnen ontvangen. Eerst na 1964 zal aan de overige gebouwen worden begonnen.
- * Voor het ontwerpen der TH-gebouwen zullen de beste architecten worden uitgenodigd. Voor

Bij de foto: Bronnen «'t Springendal» Ootmarsum

de woningen en studentenbehuizingen wil men een beroep doen op jonge architecten.

- * Het probleem van de toegang tot Drienerloo zal op drastische wijze, bijv. door een viaduct of een tunnel, moeten worden opgelost.
- * Het landschapsschoon van Drienerloo zal onder geen beding worden geschonden.

Twente van maand tot maand

GASTVRIJHEID EN OPENHEID

„Wanneer de Twentenaren zich voor de technische hogescholen voor alle studenten op volkomen natuurlijke wijze open stellen, groeit er vanzelf een wederzijdse belangstelling, waarin het streekeigene de volle waardering zal vinden”, aldus dr. G. Berkhoff tegenover de „Twentse Post”; (pag. 2, kol. 1).

Wij geloven, dat deze natuurlijke openheid wel terdege in het Twentse volk aanwezig is, gezien de gastvrijheid, waar de Twentenaren om bekend staan. H. Boom, die in 1847 door Twente reisde en zijn belevenissen beschreef in: «Mijn Reisportefeuille» ondervond dat gastvrijheid een der mooie karaktereigenschappen van de Twentenaar is. Spijtig wordt de natuurlijke voorzichtigheid, waarmee de Twentenaar in het bijzonder de vreemdeling benaderd, soms verward met zucht-tot-afsluiting.

Diverse plaatsen

Antiek**Th. Budde** ▼ **Ootmarsum**

Wee rekken kan geet naor
zölfbediening
PARAAT

Glanerbrug: bie TET-bushalte
In 'n lunchroom kôj lekker etten en dreerken

Bookweite is 'n lekker en ge-
zoond etten, as pannekooke
of niejmoods as vlokken. Nemt
mel of Billy Quick bookweiten-
vlokken van de Grutter oet
Boorn

Erven ten Cate
BORNE

BOERENLEENBANK

Borne

verzorgt alle bankzaken
Grotestraat 162, Tel. 476

BOERENLEENBANK

Tubbergen

De spaarbank voor iedereen

Cöop. Aan- en Verkoopvereniging

Deurningen

Tel. 05402-201

Veevoeder, Meststoffen
Brandstoffen, Zaaigoed
Pootgoed, Div. artikelen

Alle veevoerders onder CLO-contrôle

BOERENLEENBANK

Albergen

De SPAARBANK voor stad en land
Maak gebruik van lopende rekeningen
Alle inlichtingen aan de bank

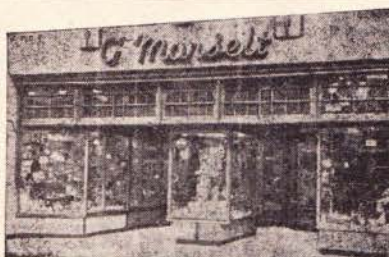
oldenzaal

**de zaak met meer
dan 50 toonkamers**

Voor
een deskundig uitgewerkte

C.V.-installatie**E. HEIDEMANN & Zn**

Boterstraat 15 Tel. 2077
OLDENZAAL

**De zaak
waar U altijd slaagt**

„Doe 't zelf”
met onze Gereedschappen
en U bent veel voordeliger uit!

fa. Groensmit

de grootste sortering, de laagste prijzen
Boterstr. 1, Tel. 2484, Oldenzaal

Foto's könt nich kieken
(Mer oonze foto's möj bekieken)

fotohandel

't Kiekkeske**Grammofoonplaten**

GROTESTRAAT 35
TELEFOON 3177 *Zeft di toon aan!*

OLDENZAAL

BLOEIENDE INDUSTRIESTAD,
heerlijk gelegen aan de voet van de
Tankenberg. Omgeving rijk aan natuur-
schoon.

- * ST. PLECHELMUS-BASILIEK, bijna duizend
jaar oude Oudheidkamer.
- * Karakteristiek stadscentrum. Volop gelegen-
heid voor sportbeoefening.
- * Overdekte bad- en zweminrichting.
- * PRIMA HOTELS en PENSIONS

Stalen ramen van

OTTENHOF**bint óf ! !**

op den Koem 33

Ollenzel

Hoveling
v/h Oosterholt-Wiegerink

FORT-SCHOENEN: nog altijd de beste
kinder- jongensschoenen met 1/2 jaar garantie.

aardgas

de BRANDSTOF uit eigen
TWENTSE BODEM is

voordeliger**Gemeentebedrijven**

Burg. Wallerstraat 3

Meubelen
Tapijten
Bedden
Linoleum
Colovynl-
[tegels]

OLDENZAAL

Voor spuitwerk aan Uw auto

ALBERT KIP**HEINKEL****SPARTA****ANTOON HUTTEN**

veur niej spul en reparasie

DENEKAMPERSTR. 71 TEL. 2863

PUCH BERINI ZÜNDAPP

G. Schipper, secretaris der gemeente Wierden:

HET WIERDENSE VELD

Het Wierdense Veld staat de laatste tijd opnieuw in het teken van de belangstelling. Oorzaak hiervan is o.m. de vaststelling van het ruilverkavelingsplan Wierden.

De eerste belangstelling dateert van maart 1940 toen door de directie van de NV Ontginningmaatschappij „Overijssel” aan de eigenaren van gronden in het Wierdense Veld een circulaire werd gestuurd omtrent noodzaak tot aankoop.

Dringende behoefte aan cultuurgrond voor de voedselvoorziening voor mens en dier; verkrijging van vestigingsgelegenheden voor jonge boeren uit de streek, alsmede bestrijding van de werkloosheid werden als motieven aangevoerd die tot aankoop van de gronden noodzaakten.

De aankoop zou zich uitstrekken over een complex gronden ter grootte van circa 1000 HA, gelegen tussen de dorpen Wierden en Nijverdal, aan weerszijden van de Rijksweg en de spoorlijn Zwolle-Almelo.

Inmiddels ingetreden totaal gewijzigde omstandigheden (uitbreken van de oorlog) noodzaakten tot vordering van de gronden over te gaan. Op 4 juni 1940 werden de gronden met toepassing van de Algemene Voorde-ringswet 1939 gevorderd en ten be-hoeve van de Volkshuishouding on-middellijk ter beschikking en in eigendom van de Staat der Neder-landen gesteld.

In de loop der jaren slonk de grootte van de domeingrond tot

Bureau technische hogeschool Twente krijgt nieuwsdienst

(Eigen Bericht)

Met het oog op de positieve bijdrage die de pers kan leveren ten behoeve van de integratie van de technische hogeschool in de Twentse samenleving kan op korte termijn de instelling van een dienst worden verwacht, welke speciaal aandacht gaat besteden aan de public relations.

plm. 600 HA. waarvan thans 150 HA is opgenomen in het ruilverkavelingsplan Wierden.

Z. Exc. Minister Zijlstra verbond aan het besluit tot overdracht van de 150 HA grond de mededeling in een brief aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, dat de Regering besloten heeft de omzetting van woeste gronden in landbouwgronden tot het uiterste te beperken, mede ter wille van natuurbescherming en openlucht recreatie.

Het besluit van de Regering heeft de gemoederen in Wierden en om-geving (een gedeelte van de gronden is afkomstig van niet-ingezetenen) danig in beweging gebracht.

Het Provinciaal bestuur van Overijssel hield zich met de kwestie bezig tijdens de behandeling van het land-bouwrapport. Enkele leden van de provinciale staten wensten klaarheid over het Wierdense Veld. Zij voerden aan, dat er bezorgdheid heerst bij omwonenden van het Wierdense Veld. Er zijn, wij laten een lid van de staten aan het woord, **lang geleden beloften gedaan aan boeren** en de Regering heeft gezegd, dat de landbouwers hun gronden zullen terug krijgen. Deze spreker onderschatte de betekenis van de **recreatie** niet. Z.i. moeten beloften worden gehonoreerd, ook al spelen er nu andere belangen.

Van Regeringszijde werd in 1959 medegedeeld, dat geen opdracht van één of meer Ministeries aan Staatsbosbeheer was verstrekt tot het ontwerpen van plannen om een deel van het domeinencomplex Wierdense Veld tot recreatieterrein te maken.

Plaatselijke Landbouworganisaties blijven nog steeds de bijzondere aandacht opeisen voor het vraagstuk.

Tot op heden ligt het Wierdense Veld evenwel nog in ongerepte toestand.

Heer Frerik gung in 't laeger,
te hope met zien bruer,
Nao Fraankriek, waor et krieg was,
ze gungen beide in 't vuer.

't Gevecht was heet en heilig,
de kogels vlaogen roond,
En mennig klook saldaote
veel dale op de grond.

Heer Frerik reup: Wie waagt et,
wie slaot oons rap der duer;
Kom jongs, volgt allemaole,
mie en mien klooken bruer.

Meer doo Heer Frerik anveel,
met alle macht en man,
Doo gung zien bruer nich medde,
hee bleef heel achteran.

Hee har zien eegen laewen
meer leef as ziene eer,
Hee leut Heer Freerk allene,
en den veel staarvend neer.

Non kon zien bruer 't al aerven,
wat Frerik har ehad,
Hee keren rap op 't hoes an,
hee was 'n krieg al zat.

Non was hee Heer van Bookel,
van aal et laand in 't roond,
Nums in den helen umtrek
was non zo riek an grond.

de bruers van Bookel

En as hee 't spil non roond gung,
aal 't veld en buske duer,
Dan vreugen um zien wonners:
Heer, woo is 't met dien bruer?

En as hee um et Hoes leup,
langs graven en langs muer'
Dan fluustern et duer 't reet hen:
Heer, waor is toch dien bruer?

En as et zomer bleuien
in allerhaande kluer,
Dan ruusken 't duer de beume:
eer was dit van dien bruer.

En as hee in et weenter
stil zat bie 't lösse vuer,
Dan knistern 't in de vlammen:
Heer, waor zit non dien bruer?

Zo klunk et alle dage,
hee har gen röst of duer,
In al zien doon en laoten
gung stäörig met: zien bruer.

Zo gung et wekken, maonden,
en jaoren, aal meer duer - - -
In 't leste hebt z'um evoonden,
an lief en zeel eschoonden . . .

hee was wier bie zien bruer . . .

J. VREDENBERG HAAKSBERGEN

een abonnement op dit maandblad kost f 3.60 per jaar.

Tubbergen met Vasse en Hezingen

Rustige, bosrijke
omgeving

Eenvoudige en
gemoedelijke be-
volking

Lage pension-
prijzen en lage
belastingen

Inlichtingen V.V.V. Tubbergen

almelo

STURKA

kleere
haalt ze
veur kleen en groot
biej

Jan Buddingh

MARKTSTR. 34

Fa H. E. Rhebergen & zn.
Dames- en Herensalon

Parfumerie- en Toiletartikelen
Marktplein 18 tel. 4381

BOERENLEENBANK

Almelo

verzorgt alle bankzaken
Oranjestr. 2, Tel. 3528 - Bijkant.: Acaciapl. Tel. 6028

Olympia

Tel- en Schrijfmachines

G. H. v d. VEEN

ALMELO. Tel. 2666
HENGELO. Nieuwstr. 38, Tel. 3159

◆ **Hermann Rompelman** ◆

Opgericht 1899

GROTESTR. 61 - Tel 3276

Corsetspeciaalzaak

Corsetten, Tricotages, Kousen
Atelier voor maatwerk

„de kop'ren smorre”

Twents ethoes in Maarkel
an de grote weg van Hengel naar Deamter
[Twentse speci..liteiten]

Met Uw vakantie naar

Hotel Dolce
DENEKAMP

In vrogger dage daansen de leu op
de dell' 'n veertoer. Weer vól later
'n zeuensproonk. Rechtervoort foxtrot,
wals en cha cha cha in niemoodse
daansscholen:

Ans en Wim POLMAN

Ootmarsumsestraat 26 - Tel. 4880

Jan Pezie SINDS 1873

ALMELO

Voor betere **Heren- en Juniorkleding**

Veur MEUBELS en allens, wat
er zo biejkomp kieken, naar:

TOON a.d. Tuinstraat

Tel. 3880

FOTO ROOS SINDS 1905

foto-service

Bornsestraat 26, Tel. 2563

Het Twentse Serviezenhuis

Heeringa & Co

Grotestr. 79, ALMELO
Nieuwstr. 36 Hengelo

Wedgwood, Spode,
Royal - Copenhagen

drogisterij - parfumerie

PRÜMERS

Bornsestraat 72 - Tel. 5650

Het huis voor geschenken

naaimachines

breimachines

ALMELO Grotestraat 154

Tankstation C.A.V.V.
Bornerbroek

LEVERT U: [Tel. 5408-234]
SUPERBENZINE - BENZINE
GEM. SMERING - OLIEN en VETTEN
Goede service. matige prijzen.

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT

de Mooie Vrouw

(TEVENS BENZINE-STATION)

Een van de oudste zaken in Twente
OOTMARSUMSESTRAAT 488 - ALMELO

Landhuis Grafisch Bedrijf
de drukker voor de tukker

■ VEEVOEDER
■ KUNSTMEST EN
■ LANDBOUW-
[BENODIGDHEDEN
in de beste kwaliteiten !!!

Door grote omzet **A.B.T.B.**
lage prijzen bij: **ALMELO**

Nutsspaarbank
UW bank

Hoofdkantoor Almelo
WIERDENSESTRAAT 22

Bijkantoren te Almelo, Wierden,
Vriezenveen, Rijssen, Nijverdal en
Coevorden

Coöperatie
De Landbouwcoöperatie

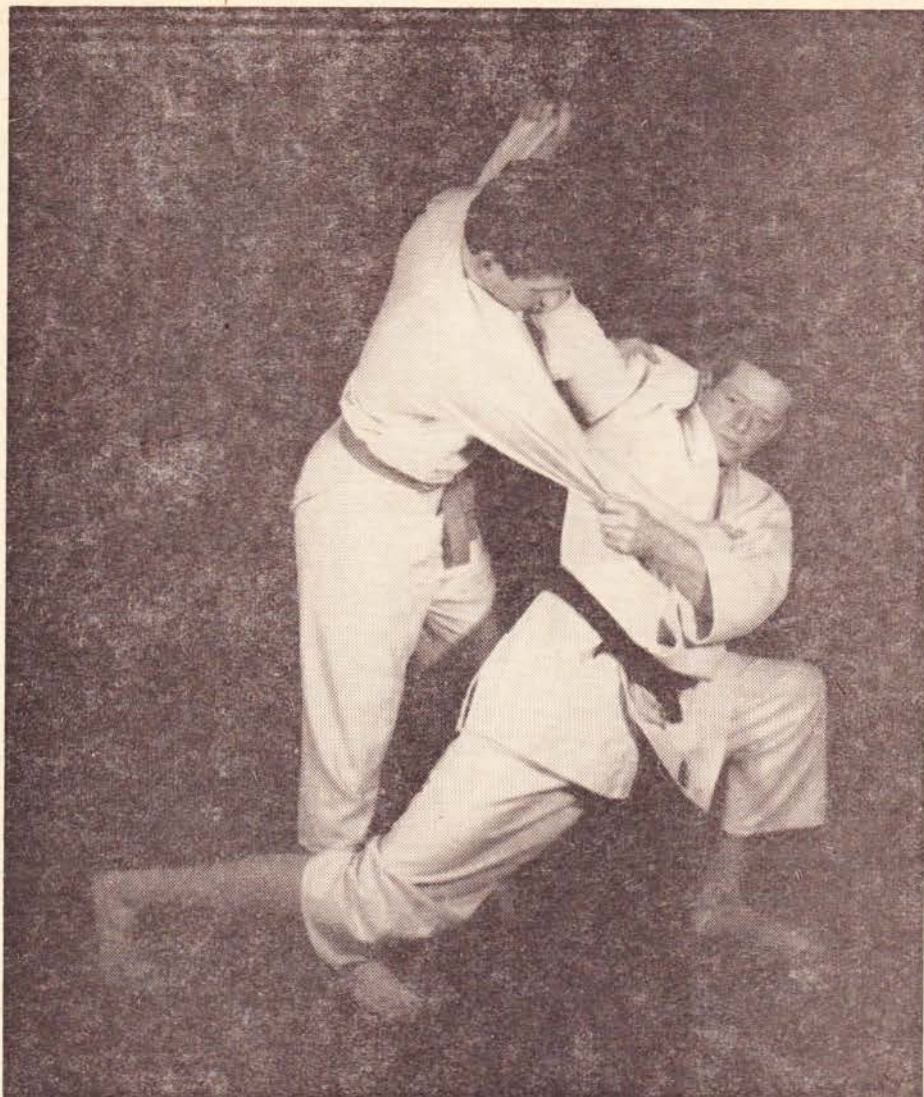
is een bolwerk ter beveiliging
ter verdediging
ter bevordering
van de economische belangen
van de vrije zelfstandige onder-
nemers in de landbouw te weten
de Boeren.

COöP. LANDBOUWERS-
BANK EN HANDELSVER.

CHEMISCH REINIGEN
VAKWERK DAN

Tempo

Speciale behandeling Si ro-set-kleding,
Terlenka, Dralon. In één dag klaar!
TEMPO, Rohofstr. 2, Tel. 4354

*Bij de foto:
de 1e armworp (in het
Japans: Tai-Otoshi)
gedemonstreerd door
de heer Tiekink (rechts)
- judoleraar van het
sportinstituut Huitink
te Enschede -
en een van zijn
leerlingen*

Velen hebben wel eens gehoord van judo, zonder direct te weten wat judo is.

In vroeger tijden kende men in de oosterse landen diverse ongewapende gevechtsmethodes, waarvan uiteindelijk het jiu-jitsu de meest geschikte bleek te zijn. Deze methode was er echter zuiver op gericht om een aanvaller uit te schakelen, die al of niet gewapend aanviel. Men kende hierbij dus een aanvaller en een verdediger, waarbij normaal gesproken de aanvaller steeds het onderspit moest delven. Een wedstrijd was derhalve niet mogelijk tussen twee mensen die deze gevechtsmethode beoefenden, daar beiden zouden afwachten tot de ander aanviel. Daarom ging men de worp,

klemmen en andere grepen uit het jiu-jitsu zodanig wijzigen en reglementeren, dat zowel aanvallend als verdedigend kon worden gewerkt. Het initiatief daartoe werd genomen door een Japanner: prof. Figaro Kano. Hoewel het judo daarna jarenlang alleen in Japan werd beoefend, kon het niet uitblijven dat langzamerhand ook in Europa beoefenaars van deze sport naar voren kwamen. De grote vlucht in Nederland ontstond eerst in de jaren na de oorlog. Voor Twente ligt de bakermat van het judo in Enschede, waar de heer J. Huitink in 1953 - als afgestudeerde van het C.I.O.S. (centraal instituut voor op-

leiding sportleiders) een sportinstituut opende.

Typerend voor de judo-sport is, dat leeftijd totaal geen rol speelt. Zowel zeer jonge kinderen als volwassenen tot zeer hoge leeftijd kunnen

het judo in Twente

- mits onder deskundige leiding - van deze harmonische sport genieten. Momenteel hebben zich in Twente al gediplomeerde judo-leerkrachten gevestigd in Oldenzaal, Hengelo, Almelo, Nijverdal, Denekamp, Goor. Zij droegen bij aan de opleiding van verschillende districtskampioenen, die ook landelijk een goed figuur sloegen.

ENSCHEDA

Biej 's leavens wit en 's leavens zwat
sprek aait 'n bleumke nog tot 't hart

BLOEMEN-
MAGAZIJN *«Corona»*

HENGLOSESTRAAT 156 - TELEFOON 3238

A.v.d. Leest Radio
Enschede Televisie

Radio onderdelen - Electrotechnische artikelen
Erkend reparateur en installateur
OLDENZAALSESTRAAT 39 - TEL. 1C688

PARAPLU-HUIS
D. Huckriede
Hengelsestr. 129

Machiniefabriek
ARENS & Zn

➔ tandwielen
Perikweg 52

voor **goeie schoenen**
bekend

Hengstr. 16 - Oldenzstr. 93 - v. Loenshof 5

Ook Uw
adres *H. Zwier*

DAMES KAPSALON

Lipperkerkstr. 129 - Tel. 8159

alle boeken over
TWENTE
Van den Broek en Adolfs
Groneurs' 1981

Uit BEI ONTEGELS, BETON-
voor- raad SCHUTTINGEN, BETON-
lever- baar: PUTROOSTERS ENZ.

Bimsbetondakplaten, Keerwanden
Fa. J. H. Schuurink Binnenhaven 116
Telefoon: 3009

KUIPERS

*Hoeden en
Herenmodes*

OLDENZAALSESTRAAT

Speciaal adres veur oew kleere

Haverstr. 23
ENSCHEDA

Nieuwstr. 22
HENGELO

Een **BRIL**, die werkelijk prettig zit
is gemaakt door

Remmelt Pit

Kalanderstraat 24-26 Enschede

Wat vunne fietse iejeu ook oet oonze
zaak begeert
Elke fietse wodt deur oons
gegarandeerd

Offrein Oldenzaalsestraat 33
Telefoon 2602

revisie van motor- en autodelen

S. ten Cate

HESSENWEG 1-9 - TEL. 5413
DR. BENTHEMSTR. 35 - TEL. 5418

Gramofoonplaten Pick-Ups

SPECIAALZAAK Nieuwstr. 57 Tel.
3909 Hengelo O.
RADIOKO C. F. Klaarstr. 28
Tel. 4863 Enschede.

ZAODHAANDEL

Dalenoord

'n oold Tukkers-adres
Oldenzaalsestraat 35

KEUKEN-INRICHTINGEN

Voor iedere platte-
grond wordt de
juiste keuken ont-
worpen. Ook voor
U willen wij gaarne
een ontwerp maken
en voor een goede
uitvoering zorgen.

ALG. HOUTBEWERKINGS INDUSTRIE
Binnenhaven 136 - Tel. 7259

Coöp. Melkinrichting
LONNEKER-
producten zijn beter!

TELEVISIE
*
HOOR
APPARATEN
*
RADIO

Blijvende service!

Jan LANGKAMP
LANGESTR. 52 TEL. 4695 ENSCHEDA.

oostvogel
sinds
1795

ENSCHEDA

Havestraat 1 - Hengelsestr. 9

Het bekende adres voor het
leveren van alle bekende merken
gazon- en motormaaiers

(ABNER, BRILL, FOLBATE, HUSQVARNA)

Fijn-
slijperij **H. v. d. Meer en zn**
BLEEKERSTR. 18 - ENSCHEDA

ADOLFS & PENNINK

de boekhandel t.o. 't postkantoor

studieboeken
pocketbooks - romans

Voor
medaille,
krans, tak
of beker: bij ons slaagt u zeker
Ripperdastraat 2a, Enschede

advertenties bekijken is bijna net zo gezellig als winkelen

POST voor de TWENTSE POST

(In deze rubriek worden alleen brieven opgenomen die verband houden met of betrekking hebben op de inhoud van de „Twentse Post“. De redactie behoudt zich het recht voor, brieven eventueel in te korten en/of van commentaar te voorzien)

KLOKKEN VAN TWENTE (II)

Geachte Redactie:

In aansluiting op Uw artikel over Klokken van Twente, geef ik hierbij nog enkele bijzonderheden met betrekking tot de Denekampse klokken.

De eerste klok voor Denekamp werd gegoten toen de toren op zijn grauwe muren reeds 200 jaar de spits ten hemel hief. Meester Wilhelm was het die in Bentheim dit werk verrichtte. Dat was in het jaar 1436. Zij werd de Mariaklok genoemd, noodde het volk ter kerke, luidde in de ochtendstond, in het middaguur en in de avondschemering. Zij luisterde de feesten op en begeleidde de doden naar hun laatste rustplaats. Vijf en tachtig jaren heeft de Mariaklok alleen haar klanken over Denekamp uitgezonden. Toen schonk Everwijn Graaf v. Bentheim, toenmalige eigenaar van het landgoed „Singraven“ Denekamp een tweede klok. Het was Wolter Westerhuis die deze klok in het jaar 1518 op de berg bij het Scholtenhuis goot. Kunstrijk was het gewaad waarin de maker haar stak. St. Nicolaas onder wiens beschut Denekamp gesteld is, werd ze genoemd. De inscriptie luidt: De Heilige Nicolaas ben ik geheten, daarvan zal dit Kerspel geneten. Van alle kwaad zal ik hen behouden en hun bijstand verlenen in alle nooden.

Nogmaals verscheen Wolter Westerhuis en goot ten tweede male een klok, de grootste van alle om de drie-klank te voltooien en de trits te besluiten. Het was in het jaar 1530; de klok werd Salvator (Heiland) genaamd. Blijde zingen nu deze drie klokken meer dan 400 jaar hun lied. In de Kerstnacht jubelen ze over de geboorte van Christus. Ze juichen met de gemeente op het feest der verrijzenis. Ze begroeten het feest van Pinksteren. Ze luiden het oude jaar ten grave en verwelkomen het nieuwe. Ze hebben de geboorte van menig vorstenkind aangekondigd. Ze luidden wanneer na oorlogen de wapens werden neergelegd. Ze begroeten met hun bronzen kelen de komst van nieuwe wereldlijke en geestelijke overheden. Ze voegden hun rouwbetoon bij dat van de dorpelingen en landgenoten. Ze hebben vele duizenden malen de gemeente opgeroepen naar het huis des Heren. Jaren zagen ze komen en gaan, eeuw na eeuw verzinken in de schoot der vergankelijkheid, maar wat mocht wisselen, de klokken bleven en zonden hun klanken over het vredige Twenteland. Doch de oorlog kwam en de klokken werden tot zwijgen gedoemd, ja tot de smeltkroes. Ze zouden worden omgegoten tot oorlogstuig. Alleen de grote klok mocht gespaard blijven. De beide anderen zouden aan de moloch van de krijg geofferd worden. Men zag vuisten ballen in machteloze woede. De trouwe torenklok moest vijands dollen wrok en schennershand verduren. Het vonnis ligt geveld en dralend klagend telt de klok haar laatste uren. In september '44 verlieten ze het vaderland. Bij de bouwvallen van de eens zo trotse stad Hamburg werd hun rust gegund en als door 't wonder bleven ze gespaard. Op 17 december werden ze uit Groningen gehaald en met de grote Salvator-klok, die eenzaam in de toren hing (zie foto in de Twentse Post van maart, pag. 7) vereenigd in hun eeuwenoude klokkenstoel.

'n Week later konden ze voor 't eerst weer hun klanken laten horen, juist in de eerste kerstnacht na de bevrijding en zong hun drieklank weer over Denekamp:

Ne mengel beer, gebraden hoon

Dat komt den Graaf van Bentheim too.

Th. E. G. Looman
Hotel „Dolce“, Denekamp

ALMELO'S OUDE STADHUIS

Geachte Twentse Post-redactie.

Uw pleidooi voor een spoedige restauratie van Almelo's oude stadhuis is me uit het hart gegrepen. Worden restauraties soms veel te laat aangepakt, een doorn in het oog is het, dat 't onderhoud van (gerestaureerde) gebouwen ook verwaarloosd wordt. In de nieuwe monumentenwet is deze aangelegenheid niet eens geregeld!

Almeloër

Onderschrift redactie

Men mag verwachten, dat een wettelijke regeling voor het onderhoud van monumenten toch «eens» tot stand moet komen, want «nood breekt wet». Onvoldoende is in elk geval de «Regeling tot het verlenen van een provinciale bijdrage in de kosten van onderhoud van in bedrijf zijnde wind- en watermolens in Overijssel», welke op 16 dec. 1960 door de Staten werd vastgesteld en met ingang van 1 jan. 1961 in werking trad.

H. Klaassen Albearge

DIEKS OP REEZE

Heui-Dieks was nen loeken, lao'k mer zeggen! Hee wonnen an de kaante van 'n brook. En as 's winters de Loolee aoverstreek, wasse bi'nao van de boetenweald ofslötten. Hee en de ziene kwammen ok haoste nearn. Mer op 'n good maol mosse absloet nao familie in Amsterdam hen, gung woo 't gung.

Dow de tuffeln in de grond wazzen, gung Dieks op reeze.

'n Dag of wat was der hen, dow Dieks wier kwam. En ze wazzen zo ni'jplichtig as nen jongen sik: de Heui-leu zölven, mer ok de naobers. 't Was mer 'n vraogen, al wat ze deen!

En Dieks wus aait aoveral bescheed op en daorum zol 't ok wa 'n luk 'n löggenbuul wean. I'j vreugen niks veur niks!

„Mer Dieksom, ko'j dan wa röstig slaopen daor in Amsterdam?“, vreug Mi'jken van de Koomaots-Jens, 'n wicht van zien zuster Hanna, dow Dieks a gladdendals oetvertöllen was.

't Oole Mans

Mans zat aait heupend vol met strekke Doarum stun 't wied en zied bekeend. Iej nömmen 't van mans, dat was net 't gekke Daor was all'man a lang an weend.

Mans har van all'ns aait bije de hakken. Aaltied was Mans van de pertiej. Daorbij good slim en ... ginnen makken. Meer, 't was non heanig en ... zo bliej.

Mans was beddeënd. En: aowerkommen kon hem non niks meer, dat was 't good. Al was 't zien leaven ginnen vrommen: Mans veuld'n zik heelmaal ginnen blood.

Mans zea: „Ik heb nooit achteran stoan, 'kHebt in de rieg' non, wat zal 't meer? Non Hee miej rop, bin'k voort op stap gaon En kreeg de koeze voort van leer.“

Mans zol non dood wean, worden begreaven? - Het wör zo stil in 'n noaberschap. Al was Mans oold, an zien loank leaven zol 'n eand wean kommen, in eës, op 'n stop?

En 'n noaberschap, dat ko'j zo mearken, Wol d'r in 't eerste nog nich an. Iej zollen non Mans nooit wier zeen wearken? Och ... Mans was tao! 't Leup wa vedan.

't Was eerst zo vrömd, iej konden 't nich leaven Meer, de pastoor har 't dudelik zeg: „Vuur Mans wodt bid, keteer nao zeuven“. Men mós d'r an! Mans was tóch weg!

Mans is non dood en a begreawen. Eén ding, doar weet ik zuuver van: Mans stun nooit achterof in 't leaven, Mans steet ook Boav'n nich achteran!

G. J. ten Voorde, Borne

„Slaopen, Mi'jken? O, best, wicht!“ gaf Dieks tot bescheed. „Mer èenen nacht he'k 't daorginner in Amsterdam vergèk drok had, dat he'k 't. Ik sleup dan röstig, of ik wa achter onze Hanna lag, en ik dreumen 'n luk van onze koo'n en al 't gedoonte, do'w 'k inees van schrik wakker wödden, umda'k kloppen har eheurd. Jao, das waor! — Ik bedachen mi'j ok niks, sprung der daoluks met de slippe oet, en gung daorop platjebaarf in 't keamerken an 't zeuken. Mer jaowa, niks! Ikke in 'n eergeezen wier met de zeelwage onner de lappen, mer onnoos ha'k ze wier aover de oren trökken, of ... daor ha'j - ter duveldag - 't kloppen a wier. Van veraltereerdheid ha'k de zweetdröppeln a vuur de plette staon, mer 'k teug toch wier van ni'jen trankiel an 't zeuken. 'k Halen in 'n ummezeen 't berre en 'n helen zwik 't önnesterste boaven, en ... wat dachste now eegenluk wa'k daor vunne, Mi'jken?“

„En wat dan wa?“ vreug 't wicht vol andach.

Dieks spu'j in de aske, dat 't zo sissen, en griemken: „Ne vloo met 'n heulten beenken ...“ Zonnen ondoch!

Gemeenschapsgevoel

Ofschoon van de Twentenaar wordt beweerd, dat hij geneigd is het „ieder voor zich en God voor ons allen“ te huldigen — „ieder krabt de aske nao ziene koken“ — spreekt toch uit de stipte naleving van de „naoberplichten“ een sterk gemeenschapsgevoel. Nu kan men tegenwerpen dat dit gemeenschapsgevoel zich niet verder uitstrekt, dan tot de mensen der eigen boerschap of marke, maar dan is daar toch weer het feit, dat verschillende sociale bewegingen van de laatste halve eeuw van Twente uitgingen en zich over heel Nederland verbreidden. Voor wat de katholieken betreft herinneren we aan de arbeidersbeweging en de drankbestrijding. In verband hiermede heeft dr. Gerard Brom geschreven, dat uit de vulkanische bodem van Twente telkens het heilige vuur los barst.

DIVERSE PLAATSEN

J. A. Lesscher & Zn.SAASVELD - TELEFOON 238
Smederij en Reparatieinrichting - ExpeditieHandel in landbouwwerktuigen, melk-
machines, tractoren, bromfietsen enz.

COOP. ZUIVELFABRIEK

De Eendracht
ROSSUM

Het beste adres voor alle zuivelprodukten

C.L.V. LANDBOUWERSBELANG

Haaksbergen

C.L.O.-mengvoeders

Ruwvoeders

Brandstoffen

Ondervindt 't
DIJKHUIS - kleding▼ wint 't
HAAKSBERGENDENKT BIJ HET OPLOSSEN
VAN UW PROBLEMENRUIMTEVERWARMING
OOK AAN AARDGAS

Gem. Energiebedr. Rijssen

Veur brulften en partiejn

Hotel 't Schip

BOORN

Van oolds bekend

BOERENLEENBANK

— LONNEKER —

De Spaarbank
voor iedereenAlle bankzaken
Telefoon 10223**E. J. Lantink**LANGESTRAAT 21 - 23, DELDEN
RADIO - TELEVISIE - ELECTRO
TECH. INSTALLATIE - BUREAU
WASMACHINES - VERLICHTING

Waarum ze bij

«De Eendracht»

IN TUBBIGE

de botter, kees, pap en yoghurt haalt?
Umdat de produkten van
De Eendracht goed bevaalt**Kopen bij de Spar**
Is sparen bij de koop**Rijssen**DE GLIMLACH
VAN
TWENTE* Een typisch landstadje temidden van de bossen
* Een ideaal oord voor een rustige vakantie
INLICHTINGEN VVV RIJSEN TEL. 2303

Voor een kwaliteitshorloge:

G. HOFLAND

Mr. Horloger - DENEKAMP

stalen anti-sliptraptreden, trappen en bordessen

- * Uitglijden bij olie, vet, ijs of sneeuw niet meer mogelijk
- * Zeer lichte en goedkope constructie
- * Prima referenties van grootindustrie en architecten

DIJKHOF - HENGELO

FABRIEK VOOR METAALBEWERKING

Opgericht 1921

Beukweg 4

Tel. 3480/3581

ENSCHDE

S & S RADIO EN
TELEVISIE

Enschede - Raadhuisstr. 37

Fijnhout- en Triplexhandel

Fa. W. LANGE

Spelbergsweg 37, Tel. 4538

levert: Fijnhout, Triplex, Hard- en
zachtbaard, Vlas- en spaanplaat enz.**Voor betere schoenen** *Rommelaar*

VAN LOENSHOF 31

VEILIG en COMFORTABEL

TOURINGCARBEDRIJF

M. ZINGER

Emmastraat 91 Enschede Tel. 4827

FOTO-FILMBEDRIJ Van Loenshof 10
Tel. 5271Filiaal:
Oliemolen-
singel 37
Tel. 6118

Motor defect?

naar **JULO**

direct !!!

Pyramontstraat 15 - 19
ENSCHDE

Voor herenkleding

het beste bij *Besters*

Van Loenshof 12, Enschede

de „Twentse Post“staat voortdurend op de bres voor de belangen
van de kultuur in deze streken**en „CO-OP OOST“**staat voortdurend op de bres voor de belangen
van de consument. Ook voor Uw belangen en
die van Uw gezin**„Co-op Oost“**met vestigingen in geheel Twente
en in de Gelderse Achterhoek.

Kruidenierswaren - vlees - brood - banket - textiel - schoenen - kleding - brandstoffen - huish. art. enz

Enschedeër Dijkstra «maakt» spreekwoorden

"Spreekwoorden zijn als vlinders; wat worden er gevangen, anderen vliegen weg", zegt Karl Wagenfeld in "Volksmund".

De mooderspraak is rijk aan spreekwoorden en gezegden. Ze zouden stellig in het vergeetboek zijn geraakt, als niet een Everink, een Bernink, een Klaassen, Elderink, Dingeldein en Vloedbeld ze bij tienja honderdtallen hadden gepubliceerd in kranten en tijdschriften.

De herkomst van een spreekwoord of een gezegde is doorgaans niet bekend. Toch moeten ze zijn voortgesproken uit een dichtertelijke geest en steunen op een objectieve levenservaring. In het andere geval zouden ze niet als «wijsheden» worden geaccepteerd en een kortstondig leven leiden.

Zoals gezegd: wij kennen de namen niet van hen, die de les van des-

De heer A. D. Dijkstra, «maker» van spreekwoorden en gezegden, werd op 28 Mei 1889 in Leeuwarden geboren. 7 jaar later verhuisde hij naar Enschede. Als broodverkoper begonnen werd hij hier in 1930 directeur van „de Concurrent”. Vele slijtersbakkerijen konden zich in de moeilijke vooroorlogse jaren niet staande houden. „De Concurrent” hield zich echter prachtig. Dijkstra stond zijn mannetje.

illusies en menselijke moeilijkheden of de lering uit tijden van voorspoed en geluk, de vermaningen, raadgevingen en onderrichtingen die een leven vol ervaringen oplevert, doorgaven aan hun medemens om als houvast te dienen, als wegwijzers op de levensweg. Des te meer waren wij gebrand op een ontmoeting met zo'n iemand, die de alledaagse waarheden van ons menselijk bestaan in een spreekwoord of gezegde tracht te vangen.

De heer A. D. Dijkstra, directeur van de Twentse broodfabriek en warenhandel „de Concurrent” te Enschede maakt spreekwoorden. Voor zover we diens niet-in-de volksmond-levende uitspraken tenminste zo mogen noemen.

«Maken» is eigenlijk niet het juiste woord. Ze groeien in m'n geest, zegt Dijkstra. En als ze gestalte hebben gekregen, schrijf ik ze op. Elke dag minstens één. Ik weet niet, hoe ik er toe gekomen ben. Het ging vanzelf. En ik kan het eenvoudig niet meer laten.

De heer Dijkstra, een krasse 70-jarige, die de enorme broodfabriek aan de Wilhelminastraat nog leidt met de energie van een vijftiger, is geen mooderspraak-schriever. Hij schrijft zijn spreekwoorden dan ook niet in het Twents, maar in het Nederlands op.

Hier volgt een greep uit zijn omvangrijke verzameling:

Wie vrees heeft voor de werkelijkheid, die jaagt veel naar vergetelheid.

Wie zingt van vroeg tot 's avonds laat, die vindt geen tijd voor lasterpraat.

Wie praat, om slechts zich zelf te horen, die zal zich nooit aan wijzen storen.

Zou het de ervaring zijn van vele jaren zaken doen, wanneer Dijkstra schrijft:

Wie boven op een ladder staat, zorg' dat hem beneden niets ontgaat.

Merkwaardig is de volgende ontboezeming:

De stervensnood van verse aal, dat is een openlijk schandaal.

Aan de hand van Dijkstra's zeds-

wijzen gaan verschillende perioden weer leven:

De crisistijd, wanneer hij schrijft:

'k Zag werkloos: mannen, ijzersterk. En oude mannen nog aan 't werk.

De oorlogsjaren:

De mens, al wordt hij lang gekooid, verliest 'de drang naar vrijheid nooit.

De materiële welvaart:

Zo menig een heeft nu geen tijd, en rekent straks op d'eeuwigheid.

Sommige ontboezemingen moet men vanuit een bepaalde gezichtshoek bekijken. Het zal de lezer niet moeilijk vallen een situatie te vinden, waar op de volgende zinnen van toepassing zouden kunnen zijn:

Lach niet om eredienst die vreemd is; het gaat er om, of ze gemeend is.

Hoe zonderling ook 's mensens wegen, op 't eind komt elk de zelfde tegen.

Wie houdt zich zelve voor de gek? Die 't voer spaart en toch hoopt op 't spek.

Zij, die het meeste moeten gaan, hebben de slechtste schoenen aan.

Een merkwaardige bezigheid, deze «hobby» van de heer Dijkstra. Maar daarom niet minder interessant.

Twents-Bentheims weurdenboek

Tijdens een op 26 mei in het Bussemakershuis te Borne gehouden lezing, gaf Dr. Rakers te kennen, voornemens te zijn, de medewerking van de Twentse schrijverskring in te roepen voor het samenstellen van een Twents-Bentheims woordenboek.

We beschikken over het complete Twentse woordenmateriaal, dat door de heren Vloedbeld en Gigengack verzameld is, terwijl voor Rijssen (Mr. K. D. Schönfeld Wichers) en Vriezenveen (Dokter Jonker) ook reeds een lijst aanwezig is, zo deelde Dr. Rakers mee. Met het oog op het feit, dat Twente en Bentheim éénzelfde fonologisch gebied vormen (Salland, de Achterhoek en Drente liggen daar buiten), is een dergelijke samenbundeling logisch en waardevol; ik stel gaarne mijn Bentheimse verzameling ter beschikking, wanneer de Twentse schrijvers genegen zijn aan mijn voorstel medewerking te verlenen, aldus spreker.

Op de eerstvolgende ledenvergadering wil Dr. Rakers een gedetailleerd plan voorleggen.

hengelo

Het beste adres voor:

**GEDISTILLEERD, WIJN, BIER,
LIKEUR, LIMONADE**

Fa. Jac. Krabbenbos
Molenstraat 18

Timmerfabriek

Hannink

Hengelo (O.) — Tel. 3701

Levering van:

kozijnen, ramen, deuren, trappen
enz. voor utiliteits- en woningbouw

J.B. SCHUMANN EN ZN.
HENGELO (O) TEL. 3797

Top-SLAGERIJEN

Olde Olthof

De boterham,
belegd met onze WORST, vliegt er in!
Weemenstr. 24 Tweekelerweg 60

B.I.O.D.'s Wiesel: 4 persoons polyester caravan
B.I.O.D. Excellent: 4-5 persoons vouwkampeerwagen
B.I.O.D. Exotic: 2-3 persoons vouwkampeerwagen
B.I.O.D. Explorer: keukenbagagewagen
B.I.O.D. Clipper Junior: 2 persoons imperial tent
B.I.O.D. Stabil: imperial dakgootplaatsing

B.I.O.D.

Machine- en Apparatenfabriek
Binnenhavenstr. 12a-14

Opgericht 1845 Opgericht 1845

Fa. H. van Wezel

Expeditie- en Transport-
bedrijf

HENGELO (O.)

„Wiej veurt van allens”

Tel. 3650

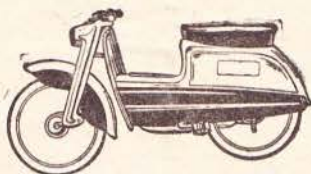
Tel. 3650

Meubelen — Tapijten
Gordijnen — Bedden

Morsinkhof

ENSCHDESESTR. 16

KAPTEIN - TYPHOON
PONETTE BROMFIETSEN

D. TEESINK

LANGELERMAATWEG 152

Het wonder van Hengelo

Willemsplein 27
HENGELO

Magazijn voor

Rijwielen, Onderdelen en Electra

Automobiel-
bedrijf

J. WARMINK

Hengelo Ov.

Ziet onze nieuwste
Austin-modellen

BEHANG EN VERF

Fa. Wed. J Walhof

Beekstr. 29 Hengelo

Ruischer en Hartgers

Veur elektrische apparaten

Radio en Televisie

Drienerstraat 4 - Tel. 4878 - Hengel

Biej **Bookhaandel
Broekhuis**

hebt ze „MANS KAPBAARG”
van G. B. VLOEDBELD

‘t Beste humoristische boek in ‘t Twents!

Bi’j Jan Dikken in ‘n Dieselgreuntehal
Gef ‘t aait ‘n plezierig koopgeval.
Gaot daor oew fruit of greunte kopen,
Dan zu’j ok nooit naor ‘n aander lopen.
Komt ok ‘s neuzen bi’j Jan! Jao?

Jan Dikken Dieselstraat 1

Hotel National

Grote Twente-zaal voor
bruiloften, partijen, ver-
gaderingen, bijeenkomsten

Burg. Jansenplein, HENGELO
t.b. het Gem. huis. Aanbevelend: J. C. Holthaus

Vespa

SCOOTERS

Nu weer nieuwe modellen!
Hebt U plannen, kòm er eens in.

Willems Langestr. 21
Telef. 3438

Vespa-dealer sedert 1950

Wees wijs!
Koop uw
vlees bij ‘t Vleespaleis

He’j vearken, schäöpe, beeste
of peerde
Dan mu’j ‘t eens eerst
biej oons preberen.

Vleespaleis

Gebr van Gelder

Kuierdraod 05400-2280

Veur de
hele
börgeriej

Reef

de beste
stomeriej

KRABENBOSWEG 142. TEL. 3888
INGANG ALEIDASTRAAT 2

Bult's Slagerij

VOOR VLEES
EN VLEESWAREN

WEEMENSTR. 12,

TEL. 2752

AHRENO

Telgenflat Hengelo Tel. 7266
voor: Lichtdrukken, Foto-
copieën, bestekken.

Hengelo

Werk.
Woon- en
Winkelstad

Empo-Humber-Vestingrijwielen

Rijwielhandel en Reparatieinrichting

v. Merksteijn

Tuindorpstr. 18-20, HENGELO

 HOLLANDIA ondergoed
kousen, sokken, tricotages

H. J. BENNINK

Manufacturenhandel Industriestraat 88

**Haarden en
Kachels**
A.H.K. Anknöf
OLDENZAALSTRAAT 94
HENGELO

Gereedschappen, IJzerwaren, Huish. art.

BLOEMENMAGAZIJN

K. Hunia & Zn.

Tuindorpstraat 38 — Brinkstraat 1a

Speciale bakkerij

TH. J. TE KAATH

Heerlijke Kook, Banket en Gebak

- ▲ Krabbenbosplein 12
- ▲ Oude Postweg 8
- ▲ Schumannstr 18

MORSINK
SOLASPECIALZAAK
Servieren

Weemenstraat en Kotmansweg - Hengelo

BOERENLEENBANK

Hengelo (O.)

verzorgt alle bankzaken

Parallelweg L.S. Telefoon 7366

N.V.

 out-
bewerking
ENGELO

Interieurspecialisten

Chopinstraat 11 — Tel. 3798

Econ. Dir. J. M. Prinsen

Chopinstraat 12 — Tel. 3798

PORTJE

Deldenerstraat 8

Hengelo (O.)

W.W.W.

Pas-Tunette Corsetten en BH's

 DAMES
KAPSALON

Elfride

voor dag- en avondkapsels

J. BOOMKAMP Industriestr. 130

Tel. 4009

Dames- en Herenkapsalon

H. J. Krakkers

AANNEMERSBEDRIJF

Tel. Hengelo 2964

Nieuwbouw, Onderhoud- en Betonwerken

de Bokdams
VOOR
DANSLES
Drienerstraat 37

N. V. Garage DESTER

Off. Gen. Motors Dealer

Vauxhall Bedford Pontiac

Modern doorsmeerstation

Enschedesestraat 130-140, Hengelo

 DAMES-, HEREN-,
KINDER-PYAMA'S
EN -ONDERGOED,
SCHORTEN, ENZ.

Altijd goedkoop

Bonneterie

 SPECIAL-
ZAAK:

Blouses - Rokken - Vesten

Molenstr. 5, Tel. 7382, Hengelo

VERSTEEG's veearve

veur hoes en earve

Molenstraat 20

Hengelo (O.) — Tel. 2207

Automobielfabriek
ERNÉ

 Deldenstr 42
Tel. 2120

 vanaf:
f 3799

FIAT
500

• MEUBELEN

• TAPIJTEN

• BEDDEN

Van Dijk

 voor de moderne
woninginrichting!!
MARKTSTR. 15

Wagenaar
MODEHUIS
Brinkstraat
Hengelo
HET HUIS VOOR EXCLUSIEVE DAMESKLEDING

de vraoge, dee nich meulik bleek

In ne klasse har de meister
Ne hele meulike vraoge 'daon.
„Wat lust alle keender geerne?”
't Antwoord mos op 'n breekfen staon.
Alle breekkes wadden zo binnen.
Wee'j wat doo de meister las?
Met grote letters stun te lezen
dat dat lekkere „Yoghurt” was.

MELKINRICHTING
YOGHURT: fris, voedzaam, gezond.

Gecombineerd met vruchten as „toe-tje” nich te evenaren. YOGHURT wodt ow in hoes brach deur ow melkventer.

Erica-Service

Doe het zelf en maak van
Uw tuin een LUSTHOF.
Kosteloos maakt ERICA voor
U een grondplan.

Vraagt inlichtingen:

ERICA-siertuincentrum

BORNE, direct achter 't station.
De mooiste kwekerijen in Twente

- Denekamp -

om zijn natuurschoon, zijn beziens-
waardigheden, waaronder een natuur-
historisch museum, en zijn goede hotel-
accommodatie, zeer bekend als

VACANTIEOORD

biedt tevens gunstige gelegenheid voor
INDUSTRIEVESTIGING

Voordelig terrein, ruime arbeidsmarkt, bevolking
volkomen industrie-mind. Inl. bij het Gem.huis.

Automobiëlbedrijf

Van Laar en Feijten

Enschedeestraat 127 - Tel.3983 - Hengelo

SIMCA

DAF

Klaant'n van BISCHOFF

Bint almaal vol lof

Ne dame of heer . . .

Ze komt aaltied weer

want:

Bischoff

hef 't beste wat er is

Oawerluugt ow van dizze waarheid

N.V. Aanneming-Mij. vh.

H. W. TE PAS

Enschede

Burgerlijke en Utiliteitsbouw

Gewapend Betonbouw

Grond- Water- en Wegenbouw

Linoleum Atopic Colorite
Colovynyl Vredestein Rubber
VLOEREN

Rubber- linoleum trapbekleding
VLOERENBEDRIJF

F. Boerkamp

Telgenflat (1e Etage) Tel. 4064
Berfloweg 8 - Telefoon 2181
en Klein Driene Hengelo (O.)

Tukkers... mag ik effen 't woord?
Smiet oew geeld nich aover boord
Tukkers... a'k oe raon mag... spoort!
Gao'j door almaal met akkoord?

Breng dan
oew geeld
naor de

NUTSSPAORBAANK

Drienerstraote 43 - HENGEL

Henny J. v. Egteren

C.F. Klaarstr. 18a - Tel. 2365 - Enschede

Lid van de Selectiegroep van
Nederlandse Dameskappers

Gedipl. Dames- en Herenkapper
Manicure - Pedicure
Schoonheidsspecialist
Medisch gedipl. Haarkundige

N.S.U.

Quickly
reeds vanaf f 485.-.

Importeur: TAMI N.V. Delden

VéGé

voor $\frac{U}{W}$ levensmiddelen

guller met zegels... guller met guldens

Op VéGé-artikelen steeds
10 0/0 kort. in geldzegels

AUTOMOBIELBEDRIJF

W. Noordegraaf

Oldenzaalsestr. 19 - Tel. 4444 - Hengelo (O.)
off. FORD dealer

HUISHOUDTEXTIEL
VOERINGSTOFFEN
JAPONSTOFFEN

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN

JORDAAN - TER WEEME N.V.

HAAKSBERGEN

N.V. Automobiëlbedrijf

BLEEKER

● OPEL

● CHEVROLET

● OLDSMOBILE

TELEFOON 2623-4500 HENGEL

Kuipers

kleedt U
steeds beter dan best
HENGEL - TELGEN 21

HET SPEELGOEDPALEIS

Teutelink

Enschedesestr. 22, Hengelo

Coop. „De Landbouw” W.A. GOOR

Het adres voor:

Mengvoeders onder C.L.O.-
contrôle, Meststoffen, Brand-
stoffen, Bestrijdingsmiddelen,
Kruidenierswaren, Landbouw-
werkzaamheden enz.